

XIX
FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

aplauze

Anul XIX / nr. 1 / 25 mai 2012

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE TEATRU DE LA SIBIU

Sibiul a fost dintotdeauna un loc al spectacularului, a cărui excelență culturală a fost recunoscută prin acordarea titlului de Capitală Culturală Europeană în 2007. Programul celei de-a XIX-a ediții a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu continuă tradiția unei oferte culturale la cel mai înalt nivel. Agenda de evenimente din acest an este una deosebit de bogată și variată și aduce publicului producții reprezentative ale marilor companii din străinătate și din România, spectacole de stradă în orașul vechi și în cetățile și bisericile fortificate din împrejurimile Sibiului, spectacole de teatru-dans, flamenco, balet, dans contemporan, teatru de păpuși, circ, spectacole de lumini, muzică, pantomimă, conferințe, dezbateri, expoziții de fotografie și pictură, lansări de carte, instalații și ateliere, care au loc atât în spații convenționale, cât, mai ales, în spații neconvenționale, transformând Sibiul într-o veritabilă capitală culturală a lumii.

În fiecare an, în cadrul Festivalului se publică un număr considerabil de volume, printre acestea o antologie de texte pe tema festivalului și o antologie de piese contemporane ce sunt prezentate în secțiunea spectacole-lectură. Ambele volume conțin texte bilingve. În premieră în acest an, Sibiul va găzdui întâlnirea editorială a Asociației Internaționale a Criticilor de Teatru, precum și Seminarul Tinerilor Manageri organizat în parteneriat cu Asociația Teatrelor Europene. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu a creat deja o tradiție de eveniment teatral internațional, într-o comunitate care știe deja că festivalurile (de teatru, jazz, folclor, foto și film) pot îmbunătăți calitatea vieții, a educației, a economiei locale și a prestigiului local.

Acum 19 ani, un grup de inițiativă condus de Constantin Chiriac, actor la Teatrul „Radu

Stanca” din Sibiu, s-a hotărât să-i redea orașului strălucirea pierdută prin organizarea unui festival de teatru. A fost ajutat de personalități culturale române (Nicolae Manolescu, Marina Constantinescu, Cristina Dumitrescu), personalități ale lumii teatrale din România (Silviu Purcărete, Tompa Gábor, Victor Ioan Frunză) și de peste hotare (Prof. Kenneth Campbell — Director Artistic al Festivalului de Teatru „Blue Ridge”, profesor la Universitatea Virginia Commonwealth, Richmond, S.U.A., Prof. Noel Witts – Director of Studies, Universitatea DeMontfort, Leicester, M.B., și alții). La prima ediție din 1993 nu au fost fonduri suficiente pentru asigurarea cazării invitaților în hotelurile din Sibiu și a mesei la restaurante. Era martie și erau troiene de zăpadă. Pentru mulți care nu văzuseră zăpadă decât în filme, România părea o țară fascinantă. La prima ediție, oaspeții au purtat usturoi în buzunare, pentru a se proteja de vampiri. Totuși, marile spectacole ale teatrului românesc și ale teatrelor invitate din afara țării au conferit Festivalului calitatea de eveniment remarcabil în peisajul cultural internațional.

Dacă în anul 1993 au participat reprezentanți din doar două țări (Republica Moldova și România), în 1994 – anul primei ediții a Festivalului, declarată în mod oficial, numărul țărilor participante a crescut la opt, iar la următoarele două ediții au fost prezenți la Sibiu invitați din 21, respectiv 24 de țări. În 2000, la cea de-a VII-a ediție, am reușit să atingem un număr record de țări participante, la Festivalul sosind reprezentanți din 54 de țări. În 2005, la cea de-a XII-a ediție au fost prezenți 2000 de participanți din 68 de țări de pe întregul mapamond, pregătind agenda culturală ce va urma Programului Sibiu 2007 – Capitală Culturală Europeană. Anul 2007 marchează o ediție de excepție a Festivalului ca recunoaștere a contribuției acestui eveniment la obținerea titlului de CCE alături de Luxemburg și Marea Regiune, această ediție specială a Festivalului reunind peste 2500 de invitați din 70 de țări. În 2010 Festivalul și-a atins limita superioară: toate

spectacolele s-au jucat cu biletele vândute în avans, evenimentele programate ocupând spațiile indoor, piețele și pietona orașului. Programul ediției din 2010 a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu a cuprins, de asemenea, pentru prima dată în istoria unui festival din România, o secțiune de patrimoniu în care au fost incluse cele mai reprezentative spectacole ale Teatrului Național „Radu Stanca” Sibiu.

De-a lungul timpului, Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu a reușit să dezvolte un portofoliu impresionant de invitați. Printre aceștia se numără companii ca: AGENCY CULTURE-EUROPE, AKTIONSTHEATRE PAN OPTIKUM, ARTE Y PUREZA FLAMENCO COMPANY, CARROS DE FOC, COMPAGNIE CARABOSSE, COMPAGNIE MOSSOUX-BONTÉ, COMPAGNIE OPOSITO, COMPAGNIE PAL FRENK, COMPAGNIE TRANSE EXPRESS, COMPANIA FLAMENCA ADRIAN SANCHEZ, DEUTSCHES THEATER BERLIN, HEISEINAKAMURA-ZA, INBAL PINTO, THEATRE DE LA VILLE, INTERNATIONAL STANISLAVSKY FOUNDATION, ISTANBUL MUNICIPALITY THEATRE, KARNAVIVRES, KIBBUTZ CONTEMPORARY DANCE COMPANY, LA SALAMANDRE, LES BALLETS JAZZ DE MONTREAL, MALABAR, ODIN TEATRET, MARJANISHVILI STATE DRAMA THEATRE, MENO FORTAS NEKROSIUS THEATRE COMPANY, MIHO PROJECT, MOTIONHOUSE, NADINE BOMMER DANCE COMPANY, PAPP TARAHUMARA, PLASTICIENS VOLANTS, POLSKI THEATR TANCA-POZNAN BALLET, QUANZHOU MARIONETTE TROUPE, RAFAELA CARRASCO, SCHAUSPIELHAUS ZÜRICH, SHEKETAK, TEATR NOVOGO FRONTA, TEATR WIERSZALIN, TEATRO DE LA ABADIA, TEATRO STABILE NAPOLI, THE CAMERI THEATRE OF TEL AVIV, THE ISRAEL BALLET, THE ISRAELI OPERA & THE SUZANNE DELLAL CENTRE, THEATRE NATIONAL BRUXELLES, THÉÂTRE D'ESCH, TRANSE EXPRESS, TRETAEUX DU COEUR VOLANT, VERTIGO DANCE COMPANY, YAMANOTE JIJOSHA, BURGTHEATRE WIEN.

Ilinca Tamara Todoruț

Crize și culturi

Care altul să fie miezul și rolul politicii decât crearea și întreținerea modurilor și modelelor de conviețuire pe plan local și global ca o societate multiethnică, multinațională și cosmopolită?

„Criză” a devenit un cuvânt la modă pe plan global. Cu toții am urmărit cu sufletul la gură și cu mâna în buzunarul gol ultimele știri despre criza financiară și numeroasele proteste stradale, de la Primăvara Arabă la Occupy Wall Street, mișcări ce au avut reverberații semnificative până și la noi. După aproape douăzeci și cinci de ani, iată români, din nou, în stradă. Pentru acești români, însă, cuvântul „criză” nu e nou. Ne-am născut în „criză”, am crescut în „tranzizie” și ne-am maturizat în „integritate”. De fapt nu știm nimic altceva înafară de criză. Ce cultură am putea avea?

Pe de altă parte, se investește asiduu în cultură și se pune multă speranță în puterea artei ca forță de coagulare socială și de promovare a comunității. Cultura a devenit indiosociabilă de sfera politică și economică, chiar dacă înțelesurile familiare a ceea ce înseamnă „cultură” se videază de sens. Vechiul model în care cultura înfloarește sub tutela protectoare a unui stat centralizat cade în desuetudine. În falimentul neoliberalismului de a susține societăți stabile și viabile, drept compensație, se investește superficial în societatea civilă. Finanțarea culturii este un mod de a face acest lucru facil, prestigios și în văzul publicului. Rezultatul e o cultură care funcționează în logica pieței și a capitalismului, cu produse culturale de valoare dubioasă. O astfel de cultură nu face diferență. Cultura nu este o afacere și o sursă de profit cuantificabil și monetar. Un festival de teatru nu reprezintă în primul rând

o platformă pentru promovarea turismului cultural. Să ne reamintim că cetățeanul nu este client și cultura nu trebuie privită drept bun de consum. Cifrele și statisticile care ne indică câți turiști trec prin Sibiu cu ocazia festivalului, câte companii și câte spectacole umplu sălile orașului, sau ce sumă s-a investit în festival și ce fel de profituri s-au făcut de pe urma lui – toate acestea își au locul în dosarele oficiale ale organizatorilor, dar din punctul de vedere al artiștilor și spectatorilor de teatru ar trebui să rămână de importanță secundară.

Cred cu tărie în potențialul culturii de a avea impact social și politic. Care altul să fie miezul și rolul politicii decât crearea și întreținerea modurilor și modelelor de conviețuire pe plan local și global ca o societate multiethnică, multinațională și cosmopolită? Cultura este un mod esențial de comunicare în negocierea acestei conviețuiri. În introducerea cărții lui Martin Buber, *Eu și Tu*, despre moduri de comunicare și relaționare umană, Walter Kaufmann îndeamnă cititorii să învețe să se simtă adresați direct de o carte și de ființa umană din spatele cărții: „o carte bună, sau un eseu, sau o poezie (sau un spectacol de teatru sau dans, putem adăuga) nu este, în principal, un obiect spre a fi pus în uz, sau un obiect de experiență: este vocea ta adresându-mi-se mie, cerându-mi un răspuns.”

V-aș dori nu să vedeți zece spectacole, cinci concerte și câteva expoziții, ci să găsiți măcar un eveniment care să vă facă să simțiți că vi se adresează direct și vă îndeamnă la un răspuns. Atunci cultura poate ar face o diferență.

Automobile
Bavaria Group

Esquire

BANCA TRANSILVANIA

Banca oamenilor întreprinzători

FONDAT 1806
BORSEC
Regina apelor minerale

XIX
FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE TEATRU DE LA SIBIU

aplauze

Coordonator: Ion M. Tomuș

Echipa (Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu):

Adina Katona, Alexandra Achim, Ana Năneștean, Andreea Tudosă, Camelia Oană, Carmen Stroia, Cristian Opris, Doriana Tăut, Ilinca Tamara Todoruț, Irina Mihoc, Livia Stoica, Lucia Bucurenciu, Mihaela Anghel, Savu Popa, Vlad Părău

ISSN 2248 – 1176

ISSN-L = 2248 – 1176

Layout & DTP deAdMar

ULBS
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Facultatea de Litere și Arte
departamentul de **Artă teatrală**
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA” SIBIU

Doriana Tăut

La vie bohème de Sibiu

Ne simțim în siguranță, ascunși de întunericul unei săli de spectacole și ne deschidem sufletul

Anul 2012... A nouăsprezecea ediție de festival începe și Sibiu pulsează din nou de viață și de voie bună. Privind în jurul nostru, nu putem să nu observăm furnicarul multicultural în care s-a transformat orașul și, involuntar, încolțește în noi mândria. Am făcut-o din nou! Împreună, am reușit, din nou, să lăsăm deoparte grijile și să ne îndreptăm ființa către artă, către teatru. Sunt alături de FITS și de publicul sibian de opt ani deja și am observat cu drag cum, de la an la an, festivalul crește iar publicul devine mai cultivat și mai pretențios. Este un fenomen foarte puternic, ce învaluipe toată urbea și uneori prinde în vârtoare lui oameni care nu se așteaptă să fie vrăjiți de întortocheatul labirint al unei piese de teatru. Dacă, în urmă cu doar câțiva ani, trecătorii erau cuminți și timizi în fața unor manifestări care le invadeau spațiul rutinei zilnice, astfel încât, oriunde se întorceau, pe străzi, în magazine, în parcuri, dădeau de trupe de actori, acum am surprins adevărate polemici între spectatori de toate etniile și de toate vârstele, ce au devenit mici critici de teatru, dându-și cu părerea și analizând calitatea spectacolelor. Sentimentele care domină sunt curiozitatea și entuziasmul.

Și totuși se vede schimbarea... Criza, cuvântul care a devenit omniprezent în toate preocupările noastre cotidiene din ultima perioadă, și-a pus amprenta puternic pe mersul oamenilor, pe privirea lor, pe felul în care își duc împovărați grijile și parcă au devenit mai blajini. Este impresionant câtă putere se poate ascunde în blândețea unui popor și nu putem să nu realizăm câtă nevoie

au acești oameni să zâmbească. Așadar, FITS face un dar iubitorilor de frumos de pretutindeni, oferindu-le teatru pe pâine și demonstrând, totodată, că uneori numai cultura face diferența.

Într-un context social în care totul pare să se năruie, nu pot supraviețui decât elementele durabile, cu rădăcini bine înfipte în istoria ființei noastre. Dacă acum câteva mii de ani oamenii au învățat să descopere lumea și pe ei înșiși prin teatru, au făcut-o dintr-o nevoie arzătoare de înălțare a spiritului dincolo de realitatea imediat palpabilă care este la îndemâna tuturor. Omenirea era în criză și numai o oglindă o putea salva. Astfel, teatrul oferă tuturor, pe lângă aparenta evadare din cotidian, o cheie pentru a înțelege ce ni se întâmplă. Ne simțim în siguranță, ascunși de întunericul unei săli de spectacole și ne deschidem sufletul, devenim mai vulnerabili la schimbare. Prin puterea exemplului ajungem să ne înțelegem aproape și suntem mai toleranți. Ne dăm seama de ce este cu adevărat important și învățăm să apreciem altfel valorile.

Ce înseamnă „Crize” în contextul FITS? Înseamnă că este un timp al schimbării și al înțelegerii. Înseamnă că trebuie să alegem ce este important și înseamnă că, cel puțin pentru câteva zile, limitele dispar... ca în teatru! Iar simplul fapt că FITS ne fărâșește din nou este cel mai puternic exemplu că, orice s-ar întâmpla, cultura rezistă și, prin ea, rezistăm cu toții, iubitorii de artă și de frumos, pentru că știm să ne bucurăm de darul prețios care este teatrul.

Andreea Tudosă

CRIZE?

File răstălmăcite din ediția „Cultura face diferența!”

Graffiti pe un zid: „Această artă este spontană ca un izvor. El, izvorul, nu are naștere și nici moarte: un torent fără de început și nemuritor.”

(Sri Chinmoy)

Teatru. O raportare directă la o lume fictivă, sau presupus fictivă, în care încântarea de a limpezi dărele lăsate de cotidian în palmă este mai benefică decât orice tratament sintetic, un tratament făcut din rațiunea de a fi subjugată de o realitate văzută uniform. Realul, fără nicio posibilitate de modelare, este asemeni unui Hristos sadic care și-ar fi împlântat din plăcere cuie în mâini și ar fi aruncat durerea lui asupra lumii. Durerea lumii de azi poartă un nume destul de comun, deja imperceptibil – criză. Iar când această criză, de timp, bani, spațiu, ajunge să fie singurul resort pentru a crește, cel mai probabil este că Universul își depune armele, ispășit pentru netrebnicia de a se fi creat. Realitatea e ruina unui basm, afirma Blaga, un basm la care trebuie să revenim în mod constant.

Revenind pe „Pământ”, la Sibiu (latitudine: 45° 79' / longitudine: 24° 13'), vom găsi Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu drept catalizator al tuturor durerilor lumesti. Aici se oglindesc creații artistice, care în pofida restrângerilor bugetare sau temporale, au crezut. Au crezut în menirea lor și au mai crezut că marea se poate traversa pe sub pământ, iar unde produse vor oferi o schimbare de perspectivă. În orice colț al lumii Luna poate fi acoperită cu un singur deget, ei bine, în Sibiu, până în data de 3 iunie, fiecare va avea câte o Lună de buzunar, creație proprie, pentru simplul fapt că sufletul va avea de unde primi razele ce să îi confirme nemurirea. Nemurire prin artă, culturalizare fără uniformizare.

Teatrul este căminul tuturor artelor. Teatrul este mărul, Fructul Interzis, mărul otrăvit, mărul care se mănâncă singur, lăsând în urmă sămburele din care va crește un pom roditor. Confortabil plasați în teatrul-măr, cel mai adesea îi uităm gustul. Care sunt merele tale preferate?

„Cultura este un organism. Arta este biografia acestuia” (Oswald Spengler). Prin artă, organismul se dezvoltă, crește, se maturizează. Noi, cei din breaslă, public și creatori deopotrivă, contribuim, încercăm și reușim. Prin noi, organismul se hrănește. Saturația nu va putea fi atinsă niciodată. De ce? Pentru că organismul acesta, cultura, posedă trăsătura pe care Petre Ispirescu a descris-o în basme: tinerete fără bătrânețe și viață fără de moarte.

Savu Popa

Crize. Cultura face diferența

Cultura trăiește și ea CRIZELE ei. Este un resort care susține mekansimul societății, organismul ei viu. Și, ca în orice organism, fiecare parte comunică. Cultura, în acest organism, filtrează prin propria ei structură neliniștile, angoasele omului de azi. O cultură este cu adevărat importantă când i se recunoaște valoarea în ceea ce ea aduce nou - i când nu se lasă ancorată în tendința de azi de a se conforma uniformizării sau globalizării. Când are ceva de spus și când ceea ce spune poate influența. Și, mai ales, când promovează lucrurile cu adevărat necesare azi.

Astăzi, rolul culturii este oglindit în activitatea artistului: sculptorul modelează bucata de piatră pentru a ajunge la forma dorită, el nu se dă bătut, continuă să spere, să creeze, să creadă în el însuși. Pictorul, până și în cel mai izolat strop de culoare, își adună toate energiile pentru a descoperi frumusețea lucrurilor mărunte. Scriitorul crede în forța cuvântului său, atât de mult, încât trece dincolo de sensul lor, aduce la suprafață nebănuita putere de a transfigura lucrurile. Cel mai important rol al actorului este acela de a ști cum să faci din alte roluri oglinzi în care, pe parcursul unei vieți, să-ți modelezi, îmbunătățești condiția. De pe fiecare tărâm iei ceva cu tine, fie un obiect, fie o imagine. Tot așa, din fiecare rol, actorul ia cu el ceva important pentru structura sa sufletească. Acest lucru îl învățăm fiecare, an de an, la Sibiu, în festivalul de teatru.

Cultura trăiește și ea CRIZELE ei. Este un resort care susține mekansimul societății, organismul ei viu. Și, ca în orice organism, fiecare parte comunică. Cultura, în acest organism, filtrează prin propria ei structură neliniștile, angoasele omului de azi. O cultură este cu adevărat importantă când i se recunoaște valoarea în ceea ce ea aduce nou și când nu se lasă ancorată în tendința de azi de a se conforma uniformizării sau globalizării. Când are ceva de spus și când ceea ce spune poate influența. Și, mai ales,

când promovează lucrurile cu adevărat necesare azi. Relația dintre societate și formele ei culturale este una strâns legată. Pentru societatea europeană, grecii au impus două concepte și anume cel de anabazic și cel de catabazic. Primul este caracteristic continentului nostru și se caracterizează printr-o atitudine dominatoare, cuceritoare. Două exemple: Imperiul Roman și globalizarea care își are originea pe continental european. Al doilea concept pune accent pe retragerea în sine, pe contemplația perpetuă, pentru că e mai important să-ți iei în stăpânire sinele decât lumea. Catabazicul este caracteristic lumii orientale. Anabazicul este dominat de o cultură majoră, în care individul se rupe de masă. Un exemplu este Socrate și felul în care a fost tratat de masă. Acest tip de cultură investighează valorile sociale, căci tot în Grecia, condamnarea la moarte avea drept consecință votul democratic. Catabazicul îi corespunde o cultură minoră, în care predomină masele, individul creator nefiind separat de comunitatea căreia îi aparține.

În România, dimensiunea folclorică era determinată de factorul culturii comunitare. Drept consecință, acea Românie agrară, folclorică, a intrat târziu în modernitate. Creația lui Lucian Blaga avea drept axis mundis satul dintotdeauna, cu aceleași instituții, era ca o celulă unică, o monadă în accepțiunea dată de Leibniz.

Am pornit de la cele două funcții ale culturii și am văzut apoi importanța fiecăreia pentru creator și creație. Apoi am văzut cum există o legătură între societate și cultură. Însă rolul culturii e acela de a diferenția, nu de a potoli aceste crize, dar măcar ea încearcă astăzi, ca întotdeauna, să ofere fiecăruia o altă perspectivă de a privi și trăi clipa. Cultura îmblânzește CRIZA. Chiar și ea are crizele ei, dar nu se oprește niciodată la jumătatea drumului, învață să meargă până la capăt. Ea nu numai că face diferență, dar se și diferențiază prin acest lucru. Prin însăși faptul că nu cedează, ca un popor cotropit de cuceritori. Prin ceea ce este și are, luptă până la capăt. Destinul ei este unul asemănător cu personajul principal din romanul *Cheile împărăției* (de A. J. Cronin), Francis Chislom, care în pofida vicisitudinilor materiale și a CRIZELOR sufletești, a reușit să lupte, să se salveze, să rămână un suflet frumos.

Într-o societate, cultura se fundamentează pe tradiție. Putem fi cultură minoră, dar tradiția e superioară prin ceea ce are ea mai valoros și mai unic. Festivalul de teatru de la Sibiu, prin intermediul tradiției sale, a câștigat o notorietate binemeritată în care cultura a adunat oameni diferiți și a pus în valoare armonia tuturor aspectelor care îi caracterizează. Festivalul, ca într-o simfonie, a armonizat atâtea aspecte culturale, îmblânzind CRIZELE.

Vlad Părău

Timpuri la răscruce. Care ar fi soluția?

„Nu vă temeți de cei care distrug corpul, dar sufletului nu au ce îi face. Dar mai degrabă temeți-vă de cel ce are puterea să distrugă și corpul și sufletul”.

Astfel sună, cu alte cuvinte, un vechi aforism biblic. Deși tematica pe care o abordează e evident alta, raționamentul său rămâne în picioare și își păstrează prospețimea întreagă. Reformulând, am putea, deci, spune: Nu pericolele ce ținesc existența materială a ființei umane sunt adevăratele amenințări, ci acelea care tind să ucidă spiritul. La fel cum autonomia noastră fizică e asigurată de prosperitatea financiară, libertatea spirituală e întreținută printr-un cu totul alt tip de hrană – Cultura. Dintre cele două tipuri de energii care ne alimentează, întotdeauna hrana spiritului a ocupat treapta de sus în definiția ființei umane, reprezentând elementul care ne diferențiază nu numai de animalitate, ci și de barbarie și ignoranță, adică de stările omenești decăzute. Mai mult, hrana sufletului e elementul care ne unește și ne face să mergem mai departe atunci când ne vedem amenințați în cele ale corpului. Mens sana in corpore sano, un alt dicton peste care se trece prea ușor în zilele noastre, a fost mai degrabă interpretat ca un îndemn la sănătate fizică, omițând faptul că ordinea în care el e formulat pune pe primul loc mintea

și, prin extensie, partea inteligentă din noi – Spiritul. Nu putem fi sănătoși, adică plini de viață și impliniți launtric, decât dacă avem mintea liberă și spiritul curat. O stare de bine ce nu se întreține prin alimentarea stomacului și nici a cardului. Diferența între o ființă bolnavă, total viciată, și un om liber e dată de hrana minții – Cultura.

Criza apare atunci când în om începe să nu mai conducă mintea, ci corpul, cu nenumăratele sale nevoi. Dereglarea echilibrului dintre cele două stări – spirituală și materială, soldată cu preluarea conducerii exclusiv de către cea din urmă, iată motivul impasului în care se află societatea noastră. Problema e că, oricât am încerca să căutăm desăvârșirea exclusiv pe căile trupului, satisfacția primită e parțială și iluzorie. Iar mașinăria instituțională care dezvoltă un asemenea sistem se găsește, nu după mult timp, secătuită de combustibil.

Și iată-ne trăind timpuri de răscruce. Timpuri în care ne-am bazat dezvoltarea doar pe latura materială și timpuri în care această orientare s-a dovedit falimentară. Fără îndoială, vorbim despre o criză, dar nu despre una de ansamblu, ci doar despre criza acestei orientări greșite. Ceea ce, la urma urmei, nu poate decât să ne ducă pe un drum mai bun. Care ar fi soluția? În planul materialist, economic, s-a folosit până la refuz conceptul de „solidaritate”. Dar care este liantul ce ne poate aduce împreună, solidari în fața problemelor colective? Redescoperirea Spiritului și a hranei care îi menține flacăra arzând – Cultura. Între o existență pur materială și adevărata Viață, cultura face diferența.

Lucia Bucurenciu

Crize. Cultura face diferența

Dacă arta, percepută în parametrii tradiționali ai culturii, favoriza aspectul intelectual în toate formele ei de manifestare, în plină vâltoare postmodernă se impune aspectul emoțional, rezultatele părând a ignora orice reguli. În acest context, tema FITS din 2012 – „Crize. Cultura face diferența.” – este simbolică pentru imaginea unui mediu care funcționează atât ca răspuns la nevoia de a face artă, cât și ca o expresie a libertății de creație.

Una dintre cele mai importante companii artistice care se vor impune anul acesta în Festival este Needcompany (Belgia). De ce mi se pare importantă? Pentru că spectacolele lor de teatru cuprind manifestări ale unora dintre cele mai provocatoare momente estetice din ultimele decade. Pentru că piesele lor de teatru surprind realitatea brutală a lumii în care trăiesc, dar reușesc să o exprime cu subtilitate și rafinament; filmele lor demonstrează cum, în urma unor pregătiri meticuloase, isteria este posibilă și își merită locul și în mediul cinematografic. Și, nu în ultimul rând, pentru că se prezintă ca o companie internațională, multilingvă și inovatoare. Needcompany, odată cu liderul ei și membrul fondator Jan Lauwers, oferă la fel de mult pe cât promite:

The Deer House este un spectacol care reprezintă actualul teatru flamand, unic și foarte experimental. Jan Lauwers, care este în acest caz autor dramatic și regizor, a descris sursa lui de inspirație astfel: „Totul este politică, dar arta nu este totul. Artă este mereu captivă între paginile istoriei: este inutilă și nu are nicio influență asupra evenimentelor, iar în asta constă necesitatea sa misterioasă.”

Goldfish Game este primul lung metraj al lui Lauwers, fiind apreciat ca promotorul unei tehnici digitale inovatoare. Prezența la numeroase festivaluri de film atestă nivelul superior al producției și un stil regizoral care depășește limitele predecesorilor săi.

Nu ar trebui ratat nici spectacolul lectură de la librăria Humanitas, unde va fi prezentată piesa de teatru *Isabella's Room* – scrisă tot de liderul companiei belgiene, în 2004. Centrul Cultural Habitus este locul în care Jan Lauwers va susține o conferință specială, unde va vorbi despre arta sa, care, după cum am văzut, este foarte complexă și demnă de a fi prezentată în cadrul acestei ediții FITS.

Mihaela Anghel

Un depozit de întrebări gonflabile

Au dat jos toate greutatea cerului și au zburat prin venele pământului, aducând milă pentru cei mai târzi dintre noi, au făcut vise din balaurii alunecoși, au spart până și zmeii și s-au dat pe șosea cu ei.

Extraordinara putere nefolosită a creierului poate induce crize, generând, odată cu ele, explicații geniale, ce își transformă încet valorile pline de umbră în mici sinapse, care și ele, timide, vor să se lege, să se prindă cumva, fugind dinspre infinitul neștiinței către abjectul paradis al creației. Iar în acel infinit se produce o panică, se construiește o punte de legătură între noi, ceea ce suntem – carne și oase, dar și ei – ceea ce ne reprezintă – măști și suflete. Nimic mai just! Oamenii sunt făcuți din nevoi, sufletele tânjesc să le împlinescă.

Într-o lume în care prea puțini își mai folosesc memoria în vreun sens, într-o lume în care legile seducției depășesc orice limită, într-o lume în care nu mai știm, într-o lume în care punctele forte ale imaginației umane nu mai reușesc să creeze decât în vederea obținerii de profit, într-o lume în care ne cântărim sufletul în consum, îl încadrăm frumos, delicat, într-un romb, sau un triunghi dacă este nevoie, îl facem în așa fel încât să încapă acolo, îl presăm bine și dacă nu intră, mai tăiem puțin din el, pentru ca, în cele din urmă, să îi dăm forma exactă. Și ne spunem: „Așa! Acum totul va fi perfect...” continuăm: într-o lume în care nu mai sunt oameni, într-o lume numită așa doar pentru că a fost concepută într-o direcție mai puțin amuzantă, consolidată și ea de consum. Ne oprim aici! Un consum, cel mai probabil, al sinelui propriu. Un consum care nu mai forțează mintea să ajungă decât până la cel puțin la nori, dar poate

din oboseală, dintr-o teamă de a mai privi spre pământ. Un consum care ne-a obligat să uităm să mai fim cumva, ne-a forțat cu pistolul la tâmplă să nu mai avem alegeri proprii, ne-a presat cu un ciocan gigant să nu mai simțim, să ne frecăm unii de alții, fără să mai avem onoarea de a ne zâmbi. Povestea continuă! Chiar dacă s-a dus din magie, când o încarci cu soare, ea poate să devină iar! Din ce să se mai nască geniile dacă nu mai e cenușa?! Din ce să se mai hrănească când ei, consumatorii, s-au folosit de toate resursele?! Aici ne oprim! Aici, însă, nu e sfârșitul! E doar un nou început, care se conturează din ce în ce mai bine. Dar să nu uităm să stingem luminile iar atunci când suntem în plină criză, să aducem, să respirăm, să dăm sens, să facem o diferență. Prin ce? Prin cultură! E mult?! Dureros...

Chiar dacă aici timpul bate ca din lut și se joacă cu așa din ace: trage firul, îl scapă, îl încălcește, îl împletește, îl taie, îl rupe, îl înnoadă... face din el chiar și un zâmbet, dacă vrea. Timpul e hain, ca și oamenii. Oamenii au creat, la urma urmei, timpul, făcând o întreagă suflare terestră să se conducă după un anume principiu fix. Aș tinde să mă joc cu norii, să desenez pe vânt ceva tandru, plin de aromă, dar crizele le transformă pe toate în fum. Poate că azi oamenii au făcut cea mai mare greșală din viața lor. Încă o dată: și-au dat seama că pot exista! Au dat jos toate greutatea cerului și au zburat prin venele pământului, aducând milă pentru cei

Oamenii fac diferența

mai târzi dintre noi, au făcut vise din balaurii alunecoși, au spart până și zmeii și s-au dat pe șosea cu ei. Au plonjat, și-au spart timpanele, s-au ars în soare și au zăcut acolo, mult timp... până ce luna a reușit să smulgă câteva strigări jalnice de proprietate, fiind pentru prima dată prigonită din propria ei esență.

Criza prin care trecem nu e identitară, cum ar tinde mulți filosofi să spună, nici măcar de vârstă, sistem, națiune, ori poate nici măcar nu poartă denumirea de criză, e doar ceva...

Stăm cuminței pe o bancă, într-o sală, scena e goală, inima șade și ea cuminte, agitată puțin, în gât, ar vrea să iasă pe gură, dar săraca nu mai încapă deoarece dinții sunt încheștați și buzele tremură, murmurând temătoare câte ceva, uscate, părul parcă se ciufulește pe spinare iar în stomac se nasc mici cutremure menite să ne aducă și mai aproape. Vine! Îmi propun un motor de autocorecție! Ar fi o zi ca oricare alta, dacă nu mi-aș scrie ceva pe inimă cu dalta! Un gând inuman, ieșit din viermele putred al rațiunii: să facem diferențe prin cultură, acceptând și micile crize, deoarece din impulsivitate se nasc cele mai suave contacte. În cele din urmă, criza poate fi chiar un rău necesar, care ar trebui impus și nu acceptat de bună-voie. Așa se întâmplă când monștrii seamănă lumină din veci! La urma urmei, trăim un întuneric nesătul de malformații!

 UniCredit Tiriac Bank

Livia Stoica

Nocturne...

Ieri seară, pe când mă spălam pe dinți (cu pastă Super Cristal - că doar e criză și consumăm calculat?!), o voce dulce de istoric mi-a atras atenția din camera de-alături. Pășesc greoi, îndreptându-mă spre televizor, de unde provenea nedumerirea auditivă... și văd o doamnă minionă, franțuzită și rafinată, care vorbește despre cofetăria Capșa.

Până acum, nimic special (cu toate că Doamnele par a fi pe cale de dispariție): o emisiune nocturnă despre simbolurile-marcă ale Bucureștiului interbelic, difuzată oportun la zece seara (chiar și pentru „școlerii” cu temele proaspăt făcute la lumina laptopului, care îngurgitează chips-uri în timp ce-și scriu pe facebook).

Într-adevăr, Doamna (cu D mare), era un istoric, adică unul din oamenii aceia enervant de educați și de modești care pot să-ți vorbească două zile-n șir despre o simplă ceașcă de cafea, iar tu să ai impresia că vezi vreun film de Tarkovski în timpul asta. Ce mai, „avea stil”! (ciudat, nu părea să poarte vreo geantă cu inițiale aurii).

Cum sunt *old-fashioned* (adică cu opinii perimate, sau, mai bine spus, *vintage*), am lăsat pe canalul cu pricina și am ascultat. Doi aromâni au înființat cofetăria Capșa. Asta știam.

După ce s-au școlit extrem de bine la Paris - acel conglomerat de „cafenea et confiserie”, după cum ar spune nenea Caragiale - și asta știam.

Că în fiecare an se schimbă vesela pentru a nu fi zgâriată (veselă pe care o cumpăra de obicei personalul sau apropiații).

Că acolo își făceau veacul nu oamenii „cu stare”, ci oamenii „cu spirit”, ca de pildă, Tudor Mușatescu.

Că prăjitura numită „joffre” a fost făcută în cinstea generalului francez Joseph Joffre, primit de Regele Ferdinand și de Regina Maria în anul 1920.

Și că, în ciuda bontonului specific, existau și atunci oameni nemulțumiți, deznădăjduți, care petreceau din disperare că totul se va sfârși.

Iaca, asta n-o știam... că și acei oameni au trăit o criză. Au conștientizat moartea unei lumi din care au făcut parte, a unei epoci pe care au clădit-o... Ce epocă!... Dar și ce criză!

Cum poți oare să te împaci cu moartea unei lumi în timp ce ea clocotește de viață?

O lași să se răcească, până ce abia mai palpăie. Și-atunci vii, sfidătoare și anacronică, și-o mai scuturi un pic. Îi mai povestești despre cine au fost frații Capșa, despre generalul Joffre, despre fotolii tapisate în catifea roșie și oglinzi venețiene... În fine, chestii de-ale tale... de cultură.

BANCA COMERCIALA
CARPATICA

Cristian Opreș

Headliner-ii ediției cu numărul XIX

Cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu se desfășoară în perioada 25 mai - 3 iunie sub sloganul „Crize. Cultura face diferența”. Întrebat conform căror criterii a fost aleasă această temă pentru ediția curentă, Constantin Chiriac răspunde: „Nu vorbesc de cultură numai în zona creației artistice. Putem să vorbim despre o cultură a afacerii, de una a business-ului, de una a banului, de una a educației... În fiecare zonă, în clipa în care ne adresăm culturii, vorbim deja de generații care au lucrat în acest domeniu, vorbim de acumulări.”

Această ediție, a nouăsprezecea, stă într-adevăr sub semnul unor personalități deosebit de importante din lumea teatrului mondial, a căror sosire la Sibiu a fost plănuită cu mult înaintea momentului la care ne aflăm. Printre cele mai așteptate personaje ale acestui an, Peter Stein, unul din cei mai străluciți regizori ai secolului XX, va prezenta sâmbătă, 26 mai, la Sala Thalia, *Faust Fantasia*, melodrama pentru voce și pian după Goethe, o epopee inedită, un proiect unic atât datorită abordării sale, cât și proporțiilor. Regizorul Bastian Kraft îl aduce în prim plan tot pe Goethe, de această dată în compania unui alt text al său, *Suferințele tânărului Werther*, duminică, 27 mai, sub cupola Teatrului Gong, în cadrul a două reprezentații, la ora 17:00, respectiv 21:00.

Grzegorz Jarzyna, unul dintre cei mai premiați oameni de teatru din Europa, aduce la Sibiu, în prima zi a festivalului spectacolul, *Între noi totul e bine*, iar Arman Petras (Teatrul Maxim Gorki din Berlin) va prezenta spectacolul *Prințul Friedrich von Homburg*.

Continuând șirul spectacolelor emblematice ale acestei ediții, publicul Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu va avea șansa să reîntâlnească compania Vertigo (Israel) care vor prezenta *Mana și Null*, două spectacole de teatru-dans cu totul deosebite. Alt element esențial, se va inaugura o nouă secțiune: cea de film. Astfel, se vor proiecta proaspătul *Undeva la Patilula*, în regia lui Silviu Purcărete (prezent în festival cu premiera spectacolului-eveniment *Călătoriile lui Gulliver*, dar și cu *Faust*); *Akropolis*, performance-ul regizat de Jerzy Grotowski; documentarul lui Liviu Ciulei, *Prin gânduri și imagini* și *Goldfish games*, în regia lui Jan Lauwers. Acesta din urmă, indiscutabil, este alt cap de afiș al acestei ediții, regizor de teatru

și film, coregraf, pictor și muzician, un artist complet care poate fi ascultat marți, 29 mai, în cadrul conferinței speciale de la Centrul Cultural Habitus.

O ediție care abundă de nume mari, de titluri prețioase, toate sub semnul excelenței. Într-un interviu acordat pentru cotidianul ro, directorul teatrului sibian afirmă: „Tema Festivalului de la această ediție am impus-o la câteva întâlniri importante pe care le-am avut în luna ianuarie la Bruxelles. Intervenția mea a fost foarte apreciată. Avansăm ideea că în țările arabe, în acest moment, moneda de schimb este petrolul. (...) Atunci am propus ca moneda de schimb la nivelul Europei să fie cultura. Și dacă la un moment dat în țările arabe petrolul se va sfârși, în mod cert, în Europa, cultura nu se va sfârși niciodată.”

 **Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

PETROM

Membru OMV Grup

ambient
casa casei tale

MARQUARDT

lenovo

NEW WORLD. NEW THINKING.™

CEC Bank

Adina Katona

Ca de fiecare dată, Cultura face diferența!

Crize. Cultură. Ai zice că aceste două cuvinte nu merg bine împreună, în aceeași propoziție, frază ori titlu. Ediția FITS de anul acesta vine să ne contrazică sau, chiar mai mult, să ne inducă un exercițiu de imaginație, sau cel puțin de curiozitate: ce ne promite festivalul de teatru într-un an de criză sau recesiune? Sunt în urmă cu știrile despre situația economică pentru că n-am televizor - dar nu-i nimic, pentru că am „cultură pe pâine”. Ea nu este în criză, pentru că are de toate și se va face auzită și văzută prin teatru, lansări de carte, expoziții, reprezentații pe stradă și alte locații inovatoare, dansuri și iarși teatru.

„Crize. Cultura face diferența”. Nu doar în 2012, ci de fiecare dată când străzile se umplu și se colorează de lume, acestea devenind o imensă sală de spectacol... Pe scenele orașului se desfășoară reprezentații ca pe bandă rulantă, de multe ori mai multe evenimente petrecându-se simultan. Dacă e ceva de care nu ducem lipsă, este cultura. Și nu trebuie neaparat să ne îmbrăcăm frumos, ca de „mers la teatru” pentru că el vine la noi, uneori ne ia prin surprindere pe stradă, când venim de la muncă, ori suntem în drum spre alimentară, sau doar la plimbare prin Piața Mare. Culturalizarea se întâmplă prin asalt și te trezești în mijlocul ei, luat pe sus și dus într-o lume fără crize.

Personaje fantastice sau coborâte din negura timpului, replici fidele din epoca modernă își desfășoară firul poveștii lor chiar în fața ochilor tăi, uneori făcându-te părtaș jocului. Dacă te nimeriști în zarva pietonale, unde lumea dansează, înseamnă că sunt dansuri africane ori latino, dacă te abordează vreo creatură fantastică de dimensiuni impresionante înseamnă că e spectacol de stradă. Dacă îți se pare că statuile se mișcă, atunci îți spunem noi: nu și se pare! Dacă lumea aleargă înnebunită spre Piața Mare ori cea Mică e sigur concert, proiecții sau dansuri specifice aduse din țările calde cu nisip fierbinte și costume de baie făcute din nuci de cocos.

Zece zile de sărbătoare continuă ne vor aduce împreună pe străzi, ne vor aduna în săli de spectacol atât sibieni, turiști cât și artiști din întreaga lume, cu care împărtășim același entuziasm pentru cultură, iar pentru o perioadă vom vorbi aceeași limbă. Pentru că suntem din zone diferite, sau țări diferite, poate interveni o criză de comunicare. Nici o problemă: cultura face diferența. Criză de timp sau personalitate? Ați ghicit: cultura face diferența. Cu orice criză v-ați confrunța zilele acestea și nu numai, diferența o face cultura.

+300 pentru Sibiu

+2500 de artiști invitați din 70 de țări în peste 300 de evenimente la Sibiu în perioada următoare în cadrul FITS 2012

Într-o lume în care valorile sunt de natură materială și tot mai puțin spirituală, în care „timpul înseamnă bani”, o lume în care cultura joacă un rol tot mai neînsemnat, cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu ne demonstrează că încă există speranță.

În perioada 25 mai - 3 iunie, capitala culturală a României va fi din nou împânzită de oameni de teatru, muzicieni, dansatori și acrobați, din țară și din afara ei, care vor juca, vor cânta și vor încânta publicul. La fel ca și până acum, FITS este unul dintre cele mai importante evenimente culturale europene, anul acesta cu atât mai mult cu cât sfidează crizele de tot felul cu care se confruntă omenirea, după

cum sugerează și tema: Crize. Cultura face diferența. Mii de spectatori sunt așteptați zilnic la cele peste 300 de evenimente programate în spațiile de spectacol mai mult sau mai puțin convenționale, pentru a-i urmări pe cei peste 2500 de artiști și invitați speciali din peste 70 de țări. Cele zece zile de festival vor da culoare Sibului, vestind o vară călduroasă, frumoasă și roditoare, sperăm, din toate punctele de vedere.

Este important să înțelegem că astfel de evenimente culturale sunt o formă de educație care contribuie la dezvoltarea fiecăruia dintre noi și, implicit, la progresul societății. Iar educația este poate cea mai eficientă armă atunci când vine vorba de

© dan perjovschi

Camelia Oană

îmbunătățirea și schimbarea vieții. Mai ales într-o perioadă de regres financiar, în care oamenii sunt demoralizați și neîncrezători, arta reușește să ne scoată din rutina zilnică și să dea viață ideilor și gândurilor mărețe care există în fiecare dintre noi, dar care sunt suprimate de stilul de viață robotizat și de grija zilei de mâine. Urmărind chipurile participanților la manifestări artistice ne vom da seama că, timp de câteva minute, ei uită de ușile închise și că această capacitate a artei de a se adapta și a se reinventa, indiferent de greutatea, îi îndeamnă să-și urmeze visurile și uneori chiar să le îndeplinească. Așadar, arta poate fi un imbold pentru fiecare dintre noi, trebuie doar să ne deschidem mintea și sufletul pentru a primi energia și forța sa.

Alexandra Achim

Dis-de-dimineată

M-am trezit de dimineată cu acel sentiment de euforie care te încearcă în același moment din fiecare an. Parcă auzi deja zumzetul oamenilor încântați și agitația ce va înflori pe străzile orașului nostru și de această dată. A început cea de-a XIX-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, 25 mai - 3 iunie, unul dintre cele mai așteptate evenimente ale anului. Totuși, gândul de azi te face să te uiți prin jur și astfel ne face conștienți că ne scaldăm într-o perioadă mai grea, că lumea e întoarsă pe dos, dar încă să nu ne plângem, pentru că și cu această ocazie ni se oferă posibilitatea de a alege o altă cale pentru zece zile din viața noastră, sub mesajul puternic al festivalului. „Crize. Cultura face diferența”!

Sibiul se va transforma într-un oraș al sărbătorii, colorat și frumos parfumat. Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu va delecta publicul de toate vârstele din întreaga țară, dar și străin, cu o agendă culturală bogată în nume sonore din lumea artelor spectacolului, producții reprezentative ale companiilor de teatru străine și autohtone, spectacole de stradă, dans, concerte, dar și conferințe, lansări de carte, expoziții, ateliere, plus multe alte surprize oferite de acest eveniment cultural, totul pentru a promova valorile și reperul cultural la nivel mondial și de-a implementa spiritul artistic în inima fiecărui spectator. Se trage cortina! Nu vreau să pierd producțiile românești din secțiunea teatru independent, precum spectacolul lui Radu Afrim, în colaborare cu „Teatru 74”, *Hoțul de oase*, despre care se zice că „oferă o palpitantă demonstrație de actorie, cu o trupă <<betong>>, perfect sudată” (Dan Boicea) și creația companiei „Teatru nu este o clădire” cu *Noi4*, unde Dorina Chiriac și Lia Bugnar își transformă joaca într-un adevăr al scenei. Matei Vișniec, recunoscut pe plan mondial, având piese jucate în peste treizeci de țări, este acum pus în scenă la Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu cu *Scrisori de dragoste către o prințesă chineză*, iar Horațiu Mălăele aduce la Sibiu *Lautrec la bordel*, marca Teatrului Tineretului Metropolis. Din

afara plaiului mioritic se dezvăluie Japonia, împreună cu Makoto Inoue cu un moment pur de artă japoneză de pantomimă, iar Schauspielhaus Graz, una dintre cele mai dinamice companii de teatru din Europa, prezintă spectacolul *Werther* bazat textul lui Goethe despre inițierea unui tânăr refugiat în singurătate.

Să înceapă dansul, muzica și joaca! Israelul încântă din nou cu trei spectacole de dans de excepție - *Ship of fools*, *Mana* și *Null*. Argentina, prin intermediul companiei *Otros Aires*, surprinde cu un proiect audiovizual de electro-tango, iar prin biserici și siturile istorice putem absorbi *Muzica îngerilor*, un concert de Hang, instrument elvețian de o calitate revoluționară, iar compania *Teatr Zar* recompune cântece sacre antice în *Gospels of childhood*. *The Triptych*. Străzile vor fi însuflețite de *Punk&Perfezione*, de o joacă cu arhitectura cu *Da Motus*, de roata uriașă din *Rodafonia*, de un spectacol de circ negru și emoționant adus de *Teatr Strefa Ciszy*, de o mulțime de culori, artificii și surprize.

Urechile ciulite, la tablă! Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu dezvoltă un cadru de educație culturală, umplând cele zece zile festive de spectacole-lectură, precum *De sade* (A sad story) de Silviu Purcărete și *Dick McCaw* sau *Un loc numit Eden*, de Fritz Kater. Avem și zece zile cu lansări de carte, din care spicuim: *Cortina sau fisura lumii* de George Banu, *Opiniile unui călător nedemn de încredere* de Mihai Măniuțiu și *I.L. Caragiale și caligrafia plăcerii* de Dan C. Mihăilescu, însoțite de conferințe și seminarii, invitați speciali (John Freeman, Peter Stein, Jan Lawuwers) sau zece zile de ateliere și expoziții de fotografie. Dedic acest mesaj tuturor oamenilor captivi în această atmosferă de sărbătoare din Sibiu: să uităm pentru o clipă de aceste vremuri cenușii și să alegem acum această cale a artei, a sentimentelor frumoase, a aprecierii, deoarece CULTURA FACE DIFERENȚA!

EU JAPAN Fest

Adam Mickiewicz Institute
CULTURE_QPL

THE RATIU FAMILY
CHARITABLE FOUNDATION

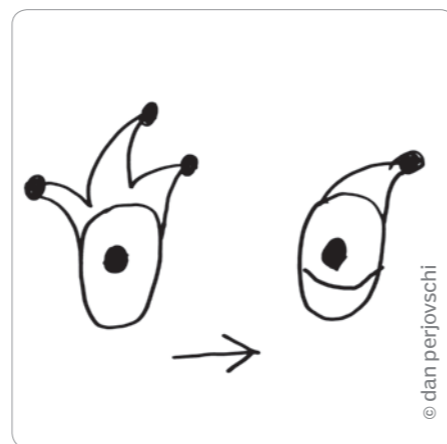
Irina Mihoc

Festivalul anti-criză(e)

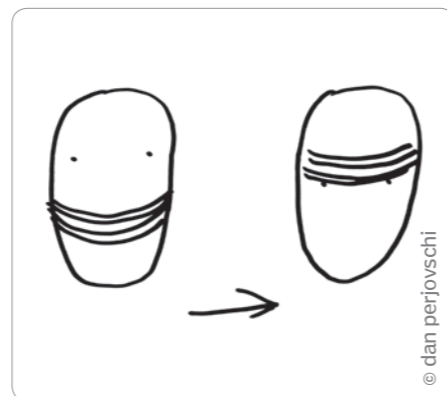
Alegerea temei pentru ediția de anul acesta a festivalului, „Crisă. Cultura face diferența” nu este, cu siguranță, una arbitrară. Deși suntem cu toții, deja, de bună vreme, familiarizați cu ideea de „criză”, rostirea acestui cuvânt într-un spațiu ce-și dorește a depăși limitele și limitările cotidianului poate părea oarecum bizară. La fel de bizară poate apărea formularea la plural, „crize,” care lasă loc interpretărilor.

Ne putem gândi, în primul rând, că este vorba despre succesul pe care și-l propune cultura în ciuda crizei economice. Apoi, însă, ne vin în minte felurite alte tipuri de criză, fie în sensul concret al manifestării unor dificultăți – politice, sociale, morale etc, fie în sensul manifestării unui zăbucum sufletesc, exprimat prin crize de isterie, de plâns, de nervi etc, declanșat, cel mai adesea, de existența tipurilor de criză din prima serie enumerată. Aluziile negative desprinse din utilizarea expresiilor din urmă nu sunt doar cu referire la starea de tulburare în sine, ci, foarte adesea, la însăși persoana care trece prin acea stare și la reacția exagerată a acesteia în fața încercărilor – o exagerare a suferinței și o autocompătimire ce, nu arareori, rezultă într-un soi de resemnare, sau chiar complacere în situația rea în care se află.

Așadar, ce-și propune, de fapt, festivalul? „Conștient” de imposibilitatea unei înfrângeri facile a crizei economice / politice / sociale, va tinde să realizeze ce-i stă în putință: educarea spectatorilor, în scopul înfrângerii noastre de către noi înșine, a depășirii prin noi înșine în ceea ce privește atitudinea în fața provocărilor. Cultura este, prin urmare, mai mult decât o simplă alternativă la vremurile prin care trecem: ea este însuși instrumentul confruntării – cultura schimbă perspective, răspândește optimismul – cultura face diferența!

© dan perjovschi

© dan perjovschi

30 mai

Secțiunea film
CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR Ora 21:00

UNDEVA LA PALILULA

regia Silviu Purcărete

(2h30') / o producție Libra Film (ROU)
Preț bilet: 20 lei

Carmen Stroia

Cultura. Ultima speranță

În această ediție a Festivalului de Teatru de la Sibiu, tema atinge într-un mod realist problemele existențiale actuale. De aproximativ trei ani, crize este cuvântul care se regăsește pe buzele tuturor, cuvântul care a declanșat controverse, cuvântul care a apropiat popoare, care a distrus comunități, care a născut spectacole, melodii, show-uri. Pe toate canalele mass-media, cel mai atins subiect este criza. Nu există dialog fără să se menționeze criza. Deși pare un clișeu, am ajuns să ne hrănim și să respirăm crize. Indiferent dacă vorbim despre o criză economică, o criză politică, o criză culturală sau o criză de nervi, cert este că acest cuvânt, această stare a unit oameni din toate colțurile lumii, din toate categoriile sociale. Etapele crizei și diferitele forme pe care le-a îmbrăcat de-a lungul timpului au dus în sufletele fiecăruia dintre noi sentimente de frustrare provenite din neputința de a avea vreo reacție, încetul cu încetul stabilindu-se o angoasă, o stare ca de doliu.

În pofida faptului că avem senzația că ne deplasăm pe un teren minat, care e pe cale să explodeze în orice moment, sau că suntem prizonieri într-un balon de săpun, se întrezărește totuși o lumină, o speranță, anume cultura, care, din fericire, face diferența. Cultura care este și va rămâne întotdeauna un domeniu inovator, care nu plictisește și care este atât de diferită de tot restul existenței...

Fiecare țară își are magia și secretele ei, tradițiile și obiceiurile, care scot în evidență caracterul propriei existențe. Ca de obicei, Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu reușește să unească și de această dată: prin spectacolele care se vor juca pe scenele din spațiile convenționale și neconvenționale, spectacole provenind din diferite colțuri ale țării și ale lumii, spectacole care se vor juca în premieră sau spectacole cu renume. Ca în fiecare an, FITS ne îndeamnă la un banchet special, astfel încât oriunde vom privi, vom fi înconjurați de spectacole și de actori, de bunăstare spirituală și de beatitudine.

Cea de-a XIX-a ediție ne va ajuta să înlocuim, chiar și pentru câteva zile, starea de preocupare continuă și grija zilei de mâine, datorate crizei financiare despre care se vorbește încontinuu, cu starea de sâmbătoare.

Sibiul ca o scenă

Să se ridice cortina!

Să intre FITS în viața noastră... pentru zece zile să se bucure orașul de varietate, diversitate, culoare și imaginație!
Să ne descrețim frunțile oboseite...

De ce o astfel de temă?, se vor întreba unii... Poate pentru că este de mare actualitate, vor spune alții și vor închide subiectul acesta. Dar poate alții se vor gândi că noi dăm naștere acestei actualități și tot noi o reprezentăm. Criză... de câte ori nu am auzit rostindu-se în jurul nostru cuvântul acesta, sau de câte ori noi înșine nu l-am rostit? Trecem printr-o perioadă de criză – criză financiară, criză de

timp, criză spirituală, criză de personalitate... nu are sens să continuăm enumerarea, cert este că societatea de astăzi trece prin crize, de această situație suntem puși cu toții la curent, cuvântul ne este trântit în nas și adesea ni-l lipim și noi pe inimă și-n conștiință. Dar într-o zi, cei care nu au făcut-o deja, vor conștientiza faptul că aceste crize, de cele mai multe ori, sunt scuze lejere atunci când lupta cu viața e prea dură. Un exemplu revelator al faptului că nu există crize - nu există crize ce nu pot fi depășite, este Festivalul de Teatru de la Sibiu, care, deși a avut un an nefavorabil în ceea ce privește finanțarea de la Ministerul Culturii, vine cu o agendă culturală extrem bogată: spectacole de teatru, de teatru-dans, de dans, de muzică, de flamenco, de pantomimă,

one-man-show-uri, teatru de păpuși, circ, spectacole de stradă, expoziții, seminarii, conferințe, lansări de carte, ateliere, iar din acest an FITS va inaugura o nouă secțiune și anume – secțiunea film. Evenimentele se vor desfășura atât în spații convenționale, cât și în spații neconvenționale (stradă, biserici, situri istorice), iar publicul va fi onorat de prezența unor personalități deosebite, precum: Jan Lawers, Peter Stein, Eugenio Barba, John Freeman, George Banu, Nicolae Manolescu, Ioan Holender, Grzegorz Jarzyna și mulți alții. Sibiul, cu mic cu mare, este invitat să se integreze în atmosfera de sărbătoare culturală... Nu de alta, dar face bine la minte și la suflet...

Ana Năne-tean

31 MAI / 2 IUNIE 2012

Un eveniment al FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE TEATRU DE LA SIBIU

XV

BURSA DE SPECTACOLE DE LA SIBIU

• Sibiu Performing Arts Open Market •
